

Prvi tajnik mladočeške stranke Sis izpove, da je izvedel od pokojnega urednika »Narodnih listov« Anyža, da je Šviha policijski konfident. Informiral se je še sam in s pomočjo jurista Pastike je dobil od gospe Voldanove nadaljne informacije. S to gospo je sestavil nato Sis protokol, ki ga je razburjen in prekinjen od ogorčenih klicov občinstva prečital. V protokolu je Voldanova izjavila: Dne 1. junija 1910 je vstopila v politični oddelek pri policiji, kjer so me kmalu rabili tudi za zelo zapužne stvari. Koncem 1. 1910 mi je naročil dr. Klima naj napišem pobotnico za nekoga »Wienerja«, ki je bil tudi na prvem mestu na listi praških konfidentov. Imela sem še večkrat opravka s pobotnicami za »Wienerja«, ki je bil, kakor sem pozneje zvedela, češki narodnosocialni državni poslanec. Ko sem vprašala sina, kateri češki narodnosocialni poslanec je c. kr. uradnik, je dejal da dr. Šviha. Potem sem pa spoznala Wienerja na fotografiji, kjer so bili vsi češki narodno socialni poslanci. Pozneje je nekdo poslal dr. Klima k Wienerju detektiva po smodke, ki je nato dejal, da je bil pri dr. Švihi. Zadnje pobotnico za dr. Šviho sem podpisala 1. 1914. — Opetovano sem izrazila svoje ogorčenje nad takim izprijanjem ljudi, — ali komisar dr. Klima mi je odvrnil: »Kaj hočete, to je naš posel«. Ko sem nekdo vprašala dr. Klimu, če je tudi Klofač tak človek, je odgovoril Klima: »Kaj Klofač, Klofač je idealist, ki ne dela za denar. Toda Šviha, ta je notoričen »Gauner«. Mislim, da ne dela le za nas, temveč tudi za druge!« Ko je prebral Sis to izjavo gospe Voldanove, je predložil tudi razne fotografije, telegrame in korespondenco dr. Švihe. Takoj, ko so prinesli Narodni listy odkritja o Švihi, so sumili, da je izdala vse g. Voldanova. Ker ni hotela molčati je bila takoj odpuščena.

Zastopnik dr. Švihe, dr. Bouček predlaga, da se zasliši g. Voldanova, kar pa sodišče odkloni, češ da je vezana po službeni prisegi.

Dr. Kramar izpove nato, kako je zvedel o Švihovem konfidentstvu. G. Voldanova se mu zdi popolnoma verodostojna oseba. Enako izjavijo tudi člani one komisije »Narodnega sveta«, ki je izrekla svojo obsodbo nad dr. Šviho. Posebno pozornost je vzbudila izjava člana gosposke zbornice, 87. letnega starca Matuša, da verjame g. Voldanovi, tudi če priseže Šviha, da ni bil v službi policije.

Končno je bil še zaslišan jurist Pastika. O Švihi mu je povedal sin g. Voldanove. Pozneje pa je srečal večkrat dr. Šviho na policiji. Detektiv, ki je hodil k Švihi se imenuje Pandeliček.

Drugi dan razprave je bil za dr. Šviho malo ugodnejši. Več prič je nastopilo proti glavnim obtežilnim pričam juristu Paštiki in gospej Voldanovi, več prič pa je za dr. Šviho izpovedalo celo ugodno.

Prvi je bil zaslišan dr. Josifko, ki je izjavil, da je videl dr. Šviho pred njegovim odhodom v Trst, na kolodvoru v pogovoru z znanim praškim policijskim agentom Špačkom. Sicer pa trde železničarji isto. Zastopnika dr. Švihe to tajita.

Dr. Viškovsky pravi, da je bila dunajska vlada vedno točno informirana o vseh dogodkih, ki so se vršili v »Narodnem svetu« in v »Slovanskem komiteju«. Bil je prepričan, da mora biti v »Narodnem svetu« človek, ki informira vlado.

Zelo zanimiva je bila izpoved posl. Klofača. Na Dunaju je slišal, da je gonja proti Švihi samo volilni manevar. Popolnoma se ni prepričan v krivdo dr. Švihe. Vedel je že dolgo, da informira nekdo vlado, sumil je, da mora biti dotični član narodno socialne organizacije, čutil je do meseca maja, do tedaj, ko je izbruhnila Švihova afera, da ima okoli sebe detektiva. Med splošnim začudenjem je potem privedoval Klofač, da mu je nekdo povedal, da je spravil Pastika afera Šviha na dan, proti honorarju 2800 K. Konstatiral je dalje, da je praška policija hotela podkupiti nekoga poštnega uradnika, da bi ji izročal vsa pisma, naslovljena na razne češke politike. Klofač sam ni tekom enega tedna prejel 7 nanj naslovljenih pisem.

Prof. Masaryk. Danes dopoldne mu je pravil diajak Vlasika, da se je ponasal proti njemu Pastika, da je dobil 2800 K

za Švihovo ovadbo. Švihe ne smatra Masaryka za energičnega človeka in tudi ne verjame prav v njegovo krivdo. Glavna stvar je, kaj je Šviha pravil policiji in šele, ko se to dožene, bo mogoče soditi o Švihi.

Posl. Stříberny označuje dr. Šviho za solidnega človeka. Šviha je imel opravka na policiji radi tiskarniške koncesije. Tudi on ve, da je skušal dr. Klima ljudi podkupovati.

III. dan razprave. — Zanimanje za proces nezmanjšano. Najprej je bil zaslišan filozof Vlach, ki je potrdil to, kar je naznanil Masaryk, da je namreč Pastika ovadil Šviho za denar. Pastika, ki je bil takoj nato zaslišan je to odločno zanikal in napadal Masaryka, kako more pred sodiščem uporabljati brezmiselne trditve nevrasteničnega človeka. Pri konfrontaciji sta oba vztrajala pri svojih trditvah.

Ob splošni pozornosti je bil nato zaslišan dr. Šviha sam. Pod častno besedo izjavlja, da ni nikdar bil policijski konfident. S policijskim komisarjem je bil že znan iz dijaških let in je občeval z njim le radi tiskarniške koncesije. Zaupnega pa mu ni nikdar ničesar pravil. Vse trditve gospe Voldanove so čisto neresnične. S Klimu ni imel nobenih telefoničnih razgovorov in o imenu »Wiener« mu ni znano ničesar. Nato se je pritoževal Šviha nad lastno stranko, ki da ga je sramotno pustila na cedilu. Tožbe ni že prej vložil, ker je bil bolan in ker ni mogel dobiti odvetnika. V obupanosti je resigniral na državno-zborski mandat. Dolga ima okoli 30.000 K, za Klofača je prevzel 6—7000 K. Končno je še naznanil, da je zaman prošil policijskega predsednika, da odveže policijske uradnike uradne tajnosti.

Dr. Šmeral, državni poslanec je v svoji izpovedi vehementno napadal dr. Klimu, kot moralično zelo pokvarjenega človeka.

Dr. Kramar, na lastno prošnjo drugič zaslišan izjavlja, da mu je prezidialni šef namestništva baron Braun prej povedal o izletu poslancev češke narodno socialne stranke v Beograd, ko pa Klofač Jurist Pastika ni nikdar zahteval od njega denarja, pač pa je prošil za gospo Voldanovo, da se naj ne pozabi na njo, če bi zgubila službo.

Nečakinja dr. Švihe, gospa Tylova je izpovedala zelo neugodno za tajnika mladočeške stranke. Izjavila je, da je skušal od nje izvedeti potom ljubavnega razmerja podrobnosti o Švihi. Sis je moral resnico tega težkega očitka pripoznati.

S tem je bilo dokazilno postopanje zaključeno in porotnikom je stavil senat sledeči dve vprašanji:

1. Jeli obtoženi odgovorni urednik »Narodnih listov« dr. Heller kriv, da je izvršil s člankom, priobčenim v »Narodnih listih« pregrešek razžaljenja časti na dr. Švihi?

2. Ali se je dokaz resnice posrečil?

Nato so govorili zastopniki. Kot prvi je govoril zastopnik dr. Švihe dr. Traub. Šviha je po njegovem mnenju nedolžen, kriva je le policija. Obtožene dr. Heller je izjavil, da je priobčil članek v zavesti svojih dolžnosti do češkega naroda. Prosi le porotnike, da sodijo po svoji vesti.

Hellerjev zagovornik dr. Rašjin je ostro napadal izdajalstvo dr. Švihe. Posebno pa je napadal Šviho, ker nima niti sedaj toliko poguma, da bi priznal svojo krivdo. Šviha je torej slabši, ko češki narodni izdajalec Sabina, ki je takoj zapustil domovino, ko se je odkrilo njegovo konfidentstvo.

Dr. Bouček je napadal mladočeško stranko in označeval informacije g. Voldanove za nezanesljive.

Ob 10^{1/2} ponoči so odšli nato porotniki k posvetovanju, ki je bilo končano v petih minutah.

Predsednik je nato prebral ob velikanski razburjenosti poslušalcev pravorek porotnikov, ki se glasi:

Porotniki so po svoji vesti soglasno potrdili glavno vprašanje in istočasno tudi soglasno potrdili dodatno vprašanje, da se je dr. Hellerju dokaz resnice popolnoma posrečil.

Na podlagi tega pravoreka je bil dr. Heller oproščen, kar je izzvalo v dvorani veliko navdušenje. Dr. Hellerja je potem spremila množica pred »Narodne liste«, kjer mu je nrredila navdušene ovacije. — Usoda dr. Švihe je s tem zapečaten.

Italijanom in vladi.

Na cesarja je pozabil.

Naš članek pod zaglavjem »Na cesarja je pozabil«, je vzbudil občo pozornost. Umevno. Jurij Bombič je pozabil na cesarja v svojem govoru po izvolitvi za župana. Na cesarja je pozabil v trenutku, ko noben župan ne pozablja nanj — od cesarja pa hoče biti potrjen za župana! Kako naj se to dejstvo, da je pozabil na cesarja, označi tako, da bo prav označeno gledé na razmere, v katerih živimo?!

Povedali smo, da se je bil župan Jurij vstrašil svoje pozabljivosti, (pustimo za enkrat pozabljivost brez oznaka »), tresle so se mu laške bergeše in naprošena sta bila Corriere in Eco, da naj pomagata. Zlagala sta se oba lista, da je govoril župan »Se Sua Maestà l'Augustissimo nostro Imperatore...« in to svojo laž imenuje Eco »pura gentilezza giornalista«. Tako torej če bi bila Eco še tista, kakoršna je bila na primer še lani, bi bila vzdignila cel vihar proti Bombiču, ogorčena, užaljena v svojih patriotičnih čustvih — letos je napravila »una pura gentilezza giornalista« ter vtaknila v poročilo-besede, katerih Bombič ni govoril. Tako pomaga ta krščanski list kamori, tako je »pozabil«, kaj je res »pura gentilezza«.

To je res komično: po eni strani proglašča, da je laška ljudska stranka nasprotna liberalni stranki in celemu mestnemu svetu, po drugi strani pa pomaga prav tej stranki v kritičnem trenutku in se skriva za »gentilezza giornalista«, ko čim lista Eco ni nikaka gentilezza giornalista, marveč očitna prevdarjena pomoč italijanski liberalni stranki v velevažnem času, ko gre za to, ali bo še županoval v Gorici Bombič ali ne! — Tako so pač Italijani edini v boju proti Slovincem v Gorici: Slovincem nobene pravice, brezpraven naj bo v Gorici Slovenec; najboljši jamstvo za to je župan Bombič. Zato naj županuje še dalje! V tak namen se že splašča zagrešiti kako »gentilezza giornalista«!

Ako bi zagrešil kak slovenski župan tako netaktnost, da bi pozabil na cesarja, bi se gotovo trdilo o njem, da je namenoma to storil in ne bil bi potrjen, pa če bi bil drugače še tako čist človek! Kdo ve, kako sodi vlada o tem Bombičevem činu? Ali jej pride kaj na misel »namenoma« ali se drži »pozabljivosti« Jurijeve?! Ali ga predloži v potrditev ali ne?

»Wochenpost« pravi, da je bilo vse »würdevoll« pri prvi seji novega občinskega sveta! »Würdevoll« so bili nesramni izbruhi na Slovence in ali je bila po mnenju »Wochenpost« würdevoll tudi Jurijeva pozabljivost?!

Avtonomija je šla pod Jurijem pod zlo, vse zaupanje vlade, ki ga mora uživati župan, je zapravil, on je izšel iz krogov, kjer so doma irredentovci; kjer so Flottenverein prekrstili v Falottenverein, iz krogov, ki je nakopal Gorici nezmerne dolgove, on nima nikakih upravnih zmognosti in mu lebdi pred očmi v glavnem boju proti Slovincem — in ta Jurij Bombič naj bo zopet župan?! Ne in ne!

Polovica mestnega prebivalstva protestira, mestni Slovenci protestirajo proti temu, da bi še dalje županoval Bombič v Gorici! Imamo tehtne vzroke za to, povedane že opetovano in škandal bi bil tudi za vlado, če bi dala potrditi za župana Bombiča, pod čegar županovanjem so bile izvršene znane sleparije na magistratu povodom ljudskega štetja! Že to dejstvo je tako, da mora pahniti Bombiča z županskega stola!

Na krik in vik v Italiji pa niso pozabili.

Pozabili so na cesarja, aлина krik in vik v Italiji pa niso pozabili! Veliki patriot dr. Češčuti je čutil »le dimostrazioni d'adesione che vengono dall'Italia« v taki meri, da jih je moral omeniti v prvi seji novega občinskega sveta. Sovraštvo proti Slovincem, koketiranje z Nemci, demonstracije iz Italije! Na Italijo niso pozabili, pozabili so samo na avstrijskega cesarja!

Tiste »dimostrazioni d'adesione« so bile prevete skrajnega sovraštva do Av-

strije in Jugoslovanov, pri teh demonstracijah so zažigali avstrijske zastave, naskočili so vilo našega prestolonaslednika, zaklinjali so se in zavzemali za vojno proti Avstriji, — take demonstracije bi bil moral podžupan dr. Češčuti obsoditi, ako hoče biti podžupan v Gorici, ki je še vedno v Avstriji. Ako pa jih noče obsoditi, pa naj gre za podžupana v laški Videm, kjer imajo spravljeno Oberdanovo obleko, katero je imel na sebi, ko so ga obesili.

Prva seja novega goriškega občinskega sveta je bila pač taka, da je pokazala v ospredju stoječe ljudi v pravi luči! Govora Bombiča in Češčutija sta dovolj podučna na vse strani in vlada jih je menda prav umela?!

Politični pregled.

Načrti mornariškega poveljnika admirala Hausa.

Admiral Haus je zavrčal očitjanje delegata Leuthnerja, da se grade bojne ladje hitreje, kakor je potrebno in kakor odgovarja potrebnemu številu bojnih ladij, to je 16, zaradi tega ker oficijelno stanje bojnih ladij sploh še ni določeno. Njegov program je ta, da naj bi znašalo potrebno stanje 16 bojnih ladij, ki odgovarjajo vsem modernim zahtevam. Ko dosežemo to stanje, bi morali graditi vsakih pet let štiri bojne ladje, da nadomestimo pravočasno stare bojne ladje, katerih starost je določena na 20 let. Sedajji specialni kredit, ki je porazdeljen na 5 let, odgovarja teoretično popolnoma temu gradbenemu načrtu, namreč, da zgradimo vsakih pet let štiri bojne ladje.

Dalje je poudarjal admiral Haus, da je le priporočal 35 cm kaliberske topove, in sicer zaradi tega, ker odgovarja ta kaliber najbolj našim razmeram in to z ozirom na velikost ladij, katere nameravamo graditi, z ozirom na stroške in z ozirom na hitrost streljanja.

Dalje govori admiral Haus o gradbi naših ladij, o njih opremi, o stroških in o konkurenci z Anglijo in Nemčijo. Posebno poudarja potrebo mornarice in kaže glede tega na Turčijo in Grško za časa balkanske vojne. Govori tudi o vojaških hidroplovanjih in poudarja, da Avstrija sedaj ni več odvisna od inozemstva razun glede motorjev. (Gnom motor,) katere pa naročajo skoro vse države na Francoskem.

V ogrski delegaciji je govoril delegat princ Windischgratz in je poudarjal, da ne najde na ekspoziciji zunanje ministra Berchtolda znamenj, ki bi kazala samozavestno in uspešno akcijo avstrijske zunanje politike. Ali more koristiti državi, če se pojavljajo skoro na vseh mejah monarhije irredentični pojavi? Če priznavajo javno celo politične stranke zvezo z nasprotniki monarhije? Avstr. delegacija je popolnoma javno in odkrito izrazila nezupanje avstrijski zunanji politiki. Naša delegacija pa je na ukaz grofa Tisze prikrila pravi izraz svojega prepričanja: Naši organi v inozemstvu so nezmožni za izvrševanje svojega poklica. Izjave zunanje ministra glede Albanije nam pričajo, da zunanji minister absolutno ne pozna položaja. Sedanja Albanija je že sama na sebi nezmožna življenja: to ve vsa diplomacija, samo naš zunanji minister noče tega pripoznati. Mi bi si lahko zagotovili na Balkanu kak uspeh samo z energičnimi akcijami. Kar pa smo podvzeli do sedaj, nosi znake slabokrvnosti. V Albaniji nimajo niti enega človeka, ki bi mogel zastopati naše upravičene interese. Govornik ne more soglašati s politikom, ki omenj preji ali sleji pogin monarhije in z odklanja budget. (Dalje v »logi.)

Za Mirno!
priporoča se:
Ivančič & Kurinčič
GORICA
Gosposka ulica št. 11.
V zalogi ima krasno blago za deklice in dečke.
Velika izber pajčolanov, svilenih trakov, rokavic, nogavic, umetnih cvetlic itd.
Vzorci pošiljane prosti.

Cesarjeva bolezen. — Jutranje poročilo naznanja, da je prebil cesar noč dobro in da je splošno stanje ugodno. Včerajšnje večerno poročilo pravi, da je sledil dobro prebiti noči razmeroma dober dan, kašel je ponehal in odkašljevanje je postalo mehkejše. Splošno počutje je dobro.

Odmevi protislavističnih demonstracij v Italiji. — Na zahtevo Avstrije je odredila Italija strogo preiskavo radi zadnjih dogodkov. Prva žrtev preiskave je prefekt v Neapolju Sorge, ki je odstavljen. Na njegovo mesto je imenovan padovanski prefekt Menzinger.

Balkan. Dr. Jovan Škerlić — umrl. — Odlični srbski pisatelj in poslanec, vseučilišni profesor dr. Škerlić je umrl po dvodnevni bolezni vsled vnetja trebušne sluznice v starosti 37 let. Pokojnik se je vrnil pred tremi dnevi iz Prage, kjer se je udeležil pnoslavitve Njegušove slavnosti. Dr. Škerlić je bil eden najinteligentnejših mož mlade Srbije, mož svetovne naobrazbe. Srbski narod, vsa Jugoslavija izgublja z njim energičnega delavca, ki bi še neizmerno koristil narodu. Njegove smrti so se v skupščini spominjali prof. Nikolić, naučni minister Jovanović in zastopniki vseh političnih strank. V znak sožalja je skupščina odgodena.

Amnestija v Srbiji. — Kralj je pomilostil vse one, ki so bili do 25. oktobra 1913 obsojeni radi vohunstva, razžaljenja Veličanstva, skupščine oziroma poslancev, radi hujskanja prebivalstva in radi upora proti oblastim. Amnestija velja tudi za tuje državljane. S tem je ustvarjena podlaga za mirni razvoj v novoosvojenem ozemlju.

Naseljevanje v Novi Srbiji. — Srbska vlada je dobila dosedaj nad 2000 prošenj za zemljišča v Novi Srbiji. Vsi prošnji so Slovani, med njimi mnogo Hrvatov in Slovencev. Slovenci imajo vsi precej premoženja in so preskrbljeni vsi s poljedelskim orodjem. Vsak naseljenec dobi najmanj 5 ha zemljišča. Iz Amerike se je prijavilo nad 10.000 Srbov. Iz Nove Srbije se izseljujejo Mohamedanci, dosedaj jih je že odšlo čez 90.000. Srbska vlada dovoli Mohamedancem, ki se izselijo znižano vožnjo in druge ugodnosti, ne smejo pa prodati zemljišč in nimajo po pobegu nobene pravice do svojega zemljišča.

Ogrski poslanec Mangro tepen v Bukarešti. — Značilno za naše razmerje z Rumunijo je sledeči dogodek. Ko se je vračal po otvoritveni seji romunske akademije ogrski poslanec, škofijski vikar Mangro domov, ga je napadla v vozu množica in ga do krvi pretenla. Mangro je rojen Rumun a sedaj najhujši Madžaron in zato je bil tepen renegat. Avstrija bo seveda zahtevala zadoščenje.

Albanija. — Pogajanja med Epiroti in albansko vlado so brezuspešna. Med Esad pašo in holandskimi oficirji je nastal spor, zato ker priznavajo ti samo princa Wieda za svojega poveljnika. — Pred kneževu kalačo v Draču so se vršile prve demonstracije. V gorovju, kjer se vrše nabori, so krvavi dogodki na dnevnem redu. Krasno mora biti doli v Albaniji, pa saj ji ni zaman kumoval Berchtold.

Volna v Mehiki. — Med Združenimi državami in med Mehiko se ne vrše nobene bitke. Amerikanska invazija je za hlin združila Mehikance, ameriški dolarji na so za vedno ločili Mehikance. Na jugu in na severu korakajo vstasi, takozvani konstitucionalci, proti glavnemu mestu. Posebno vstaja na severu, kjer je glavni poveljnik Caranzas imajo srečo. Zavzeli so po večdnevni bitki mesto Tampico in korakajo sedaj proti Huerti, čegar dnevi so najbrže šteti. V mestu samem zapušča vse Huerti, ki je med vsemi mehikanskimi lovci za srečo, še najsimpatičnejši. Zapuščena, finančna aristokracija, vojaki pa prestopajo v tabor vstajev. Če se mu ne posreči, da si v kratkem zboljša svoje stanje, potem je konec njegove vlade, in le srečno naključje mu reši življenje.

Darovi.

Nabiralniki za Družbo sv. C. in M. — Nabiralnik v kavarni Central je dal 28 K 30 v, v gostilni »pri petelinčku« 7 K 40 v, »pri Jelenu« v točarnji 55 K. V tej točarnji so odkrili v četrtek že tretjo diplomu pa tudi četrta pride kmalu! Slava pridnim darovalcem za našo Družbo!

Domače vesti.

Cvetlična dneva za razširjenje šole na Blančah se vršita dne 16. in 17. majnika. Priporočamo vsem Slovencev v mestu, da vsak po svoji moči pripomore, da se obnese ta prireditve častno. Namen je vzvišen in komur je mar za našo dečot, ta bo gotovo žrtvoval mal dar, domu na altar. Potreba razširjenja šole na Blančah je velika, ker ko otrok dovrši 2. razred mora pač hoditi v šolo še najmanj 3 leta. Število otrok v šoli na Blančah je pa tako veliko, da zadostuje za štirirazrednico. Centrala v Ljubljani izkazuje v tekočem letu velik primanjkljaj in nam ne more priskočiti na pomoč z večjim zneskom. Zato pa moramo skrbeti sami, da zberemo skupaj potrebno svoto.

Pri zadnjem ljudskem štetju so nas našteali nad 10.000 Slovencev. Ako daruje povprečno vsak Slovenec le 20 vin., nabereimo lahko 2000 kron in to je že lepa svota. Na delo vsi in uspeh gotovo ne izostane!

Program koncerta dne 16. maja ob 8 in pol zvečer pri »Jelenu«. 1. I. König: Glasbena slika, orkester. 2. M. Ziehrer: Romanca. 3. Iv. Laharnar: Lahko noč, moški zbor. 4. A. Pahor: Nočna rosa, moški zbor. 5. M. Moszkowski op. 45 N. o 2: Violin solo. 6. Pablo de Sarasate op. 4: Reverie, Violin solo. 7. E. Adamič: Vasovalec, čveterospev. 8. L. Boccherini: Menuet, orkester. Po koncertu prosta zabava.

Na koncertu Ciril-Methodove družbe, ki se bo vršil drevi pri »Jelenu«, se ne bo prodajalo cvetlic. Le na izrecno zahtevanje se jih bo lahko dobilo. Toliko v pojasnilo vsem onim, ki se bojé, da bo drevi pri »Jelenu« odiranje.

Vzvišen namen in pa naša narodna dolžnost zahtevata od nas, da se vdeležimo te prireditve polnoštevilno.

Smrtna kosa. — V Pragi je umrl 13. t. m. zjutraj g. Dragotin Ostan, kand. farm., doma iz Bovca. Prišel je pred par dnevi od doma v Prago. Bil je navidezno zdrav. Prošli četrtek je začel v gledališču blijavati kri in odpeljali so ga z rešilnim vozom v vinogradsko bolnišnico, kjer je še neprestano blijavil in umrl nenadoma 13. t. m. zjutraj ob 2^{1/2}. Prišla je k njemu teta. — Pokopali so ga včeraj popoldne ob 4. uri. Naj počiva v miru! Razžaloščeni rodbini. Ostanovi naše sožalje!

Za Narodni muzej je daroval g. Jos. Kenda, učitelj v pok. v Gorici: 1. Japelj-Kumerdej, Svetu pismu, star. test., I. d., 1791, 2. Japelj-Kumerdej, Svetu pismu, nov. test., 3. Japelj-Kumerdej, Novi testament, I. d., 1784., 4. Murko, Grammatik der slov. Sprache 1843. 5. Schmigoz, Windische Sprachlehre 1812, 6. Metelko, Lehrgebäude der slown. Sprache 1825, 7. Kopitar, Grammatik der slaw. Sprache 1808, 8. Repež, Romarsku drugu blagu 1775, 9. Pagloviz, Svesti Tovarsh 1767, 10. Redeskin, Osem in šestdeset sveteh pesem 1795. Odbor.

Javni telovadni nastop goriškega srednješolskega dijaštva. — Kakor že dve leti, priredi tudi letos goriško srednješolsko dijaštvo svoj javni telovadni nastop v dvorani Trgovskega doma. S tešnim srcem je stopilo l. 1912 goriško dijaštvo prvič pred občinstvo, da, pokaže tam sadove svojega dela na polju telesne vzgoje. Uspeh je bil nepričakovan, občinstvo je z veliko pohvalo izrazilo svoje zadovoljstvo nad tem razveseljivim pojavom med slovensko dijaško mladino, ki je začela pojmevat narodne naloge globokéje in se začela pripravljati na resno, nepretrgano delo že v mladosti.

Ta pohvala je podžgala še k večji delavnosti in l. 1913 je stopilo dijaštvo drugič pred javnost z bilanco dela enega leta. In videli smo velik napredek od prejšnjega leta. Vsled mnogih javnih in vseslovenskih želje je dijaštvo ta svoj nastop ponovilo. Pri obeh nastopih so bile telovadne točke nekaj izbranega in novega; vaje,

stopnjavane od najlažjih do vplunjskih so bile izvajane s preciznostjo, je zadovoljila tudi stroge kritike.

Sledeč zgledu prejšnjih let stopi tudi letos 23. maja dijaštvo pred javnost s četrtnim telovadnim nastopom in pričakuje, da bo slavno občinstvo tudi letos pokazalo svojo naklonjenost in pripomoglo z obilno udeležbo k dobremu gnotnemu uspehu. Čisti dobiček te prireditve je namenjen v prid »Dijaški kuhinji« v Gorici.

V. redni občni zbor »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov« se vrši v nedeljo 17. maja ob 9. uri dopoldne v gledališki dvorani »Narodnega doma« v Trstu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo o društvenem delovanju; 3. volitve; 4. članarina; 5. ustanovitve društvenega Podpornega sklada; 8. bolniška blagajna Južne železnice; 9. pokojninske zadeve; 10. društveno stališče napram personalni komisiji Južne železnice; 11. Zveza narodnih strokovnih organizacij in društvo; 12. kongres Lige slovanskih železničarskih organizacij v Krakovem l. 1914.; 13. borba jugoslovanskih železniških uradnikov na domačih tleh. Ker s tem občnim zborom slavi narodnostanovsko društvo naših železniških uradnikov obenem petletnico svojega obstoja, je sveta dolžnost slednjega jugoslovanskega uradnika, člana društva, da se udeleži občnega zbora ter tako tem veličastneje proslavi jubilej svojega društva. Nadalje prosimo vsa slovenska in hrvatska društva, če se jubileja svojega bratskega društva ne morejo udeležiti po svojih odposlancih, naj pozdravijo občni zbor naših železniških uradnikov pismeno ali brzojavno. — Vsi jugoslovanski ljudski zastopniki brez političnega mišljenja, ki se osebno ne bi mogli udeležiti tega jubilejnega zborovanja, naj izrazijo našim narodnim uradnikom svojo popolno pomoč. Vsa jugoslovanska javnost spremljaj svoje železniške uradnike s srčnimi simpatijami ter jim pokaži, da si z njimi! Ker so napadi s strani nemških listov na naše železniške uradnike od dne do dne nesramnejši in podlejši, mora biti tem narodnim mučenikom od slovenske javnosti, njenih zastopnikov in društev pomoč tem večja in simpatije tem srčneje! Ob petletnici narodnostanovskega društva naših železniških uradnikov jim zakličimo: »Niste sami, z vami je vsa slovenska in hrvatska javnost!»

Na inšpekcijskem potovanju. — Poveljnik tretjega armadnega zbora general Colerus pl. Geldern pregleduje vojaške posadke po Koroški ter si ogleda potem posadke v Bovcu, Kobaridu, Tolminu in Gorici.

Društvo jugosl. uradnikov denarnih zavodov skupina za Gorico, katere ustanovni občni zbor je bil v sredo 13. t. m. naznanja, da se je konstituiral sledeče odbor: Načelnik: Svit. Premrov, podnačelnik: Artur Jakše, tajnik: Ivan Jerman, blagajnik: Jos. Andrejs, odbornika: Fr. Bitežnik, Vikt. Črnko, preglednika: Alojz Bajec, I. Knapič.

Promenadni koncert vojaške godbe, ki se vrši v ponedeljek ima ta vspeh: 1. Thompson: Predigra k operi »Raymond«, 2. Wagner: Fragmenti iz muzikalne drame »Rheingold«, 3. Lehar: Potpuri iz opere »Knežji otrok«, 4. Schubert: »Ave Maria«, 5. Pešta: »Marche pathe-tique«.

Dražba lovov. — Dne 29. maja 1914 se bodeta oddala pri c. kr. okr. glavarstvu v Tolminu v zakup občinska lova d. o. Kneža (površje 1789 ha, vzklicna cena 30 K) in Grahovo (površje 1210 ha, vzklicna cena 20 K. Zakupna doba znaša 7 let, t. j. do 30. aprila 1921. Dražba se prične točno ob 9. uri dopoldne. Ponudniki morajo položiti pred pričetkom dražbe jamščino v znesku 20% vzklicne cene. Natančnejše pogoje zakupa se lahko vpregleda pri omenjenem glavarstvu.

Za kolone. — Po novem odloku c. kr. namestništva so dobili koloni goriškega glavarstva t. j. Št. Forjan, Podgora in Kejsko podpore 5000 K. za nakup turšice, koloni gradiškega glavarstva, t. j. Medana in Biljana na 2700 K. Denar je že došel in žito se je že naročilo.

Zveza županov in podžupanov na Krasu vabi na svoje letno občno zborovanje, ki bo 20. t. m. ob 10 dop. v Sežani v dvorani c. kr. okr. glavarstva s tem-le dnevnim redom: 1. Poročilo predsedniko-

vo. 2. Čitanje zapisnika o lanskem zborovanju. 3. Poročilo blaginikovo. 4. IX. avstrijski vinarski škod v Gorici. 5. Resolucije. 6. Molitev novega občora. 7. Predlogi.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja na razna vprašanja, da se je nabralo za obrambni sklad do konca aprila t. l. 160.039 K 25. Ker so na vplačani zneski toliko časa nedotakljiva glavniča, dokler se ne vplača 200.000 K nabrali nam je še 39.960 K 75. Dne 1. julija t. l. poteče doba 5 let, v katerem času je bilo določeno, da postavimo slovensko obrambno trdnjavo s 1000 kameni po 200 K. Nujno prosimo, naj si vsi ti zidarji ta datum ohranijo v spominu in da ne ostane noben prostor naše trdnjave prazen!

Posredovalnih uradov na Goriškem je ustanovljenih do sedaj 19.

Bolniški troški, izplačani tržaškemu magistratu. Troški, katere vzročajo naši deželani v tržaški mestni bolnišnici, so agronomi. Za mesec april 1913. je izplačal goriški deželni odbor takih bolniških troškov 14.789 K 96 v, za maj 15.648 K 96 v, za junij 9.955 K 3 v, za julij 16.098 K 22 v, za avgust 7.851 K 16 v, za september 11.353 K 22 v; v k r o g l o 75.000 K v 6 meseceh!

Konec šolskega leta. — Po obstoječih predpisih se konča pouk na srednjih šolah, učiteljskih, trgovskih in mornariških šolah dne 6. julija, 10 dni pred koncem šolskega leta. Ker bo letos 6. julija na ponedeljek, je naučni minister odredil, da odpade na teh šolah pouk že 4. julija in se ta dan opravi končna božja služba in razdele izpričevala.

Podržavljenje policije v Trzinu. — V kratkem pride v Trzic državna policija. Dosedanja občinska policija ni kos vsem nalogam, ki jih stavi vedno bolj naraščajoča industrializacija Trziča.

Za petindvajsetletnico pevskega društva »Adrija« v Barkovljah pri Trstu, ki se bo vršila dne 7. junija t. l. vlada veliko zanimanje. Priprave so v najboljšem teku. Društvo se pridno pripravlja, da ta dan kar najdostojnejše sprejme goste iz bližnjih in daljnih krajev. Že več društev je prijavilo svojo udeležbo. Prosimo ona društva, ki se dosedaj še niso prijavila, ip se nameravajo udeležiti slavnosti, da ip store čim preje, da nam bo tako omogočeno sestaviti program.

Tirolski boji proti Francozom vzbujajo v zgodovini nepriljubljivo občudovanje. Udanost do cesarske hiše, ljubezen do domovja je vodila to hrabrosko ljudstvo proti sovražniku. Andrej Hofer je bil njih slavni voditelj, ob strani mu je stal kapucin Haspinger in prijatelj Speckbacher. Občudovanja vredno je navdušenje tega ljudstva, ki je šlo do zadnjega moža na bojišče, kakor je to naslikal slavni Defregger na svoji sliki »Zadnja armada«. Ljubezen do domačih gora je vodila Hoferja v brezupen boj proti Francozom, ki sp. potem obsodili junaškega moža na smrt. V Mantovi je Hofer padel zadet iz sovražnih pušk. Nikdo naj ne zamudi te dni obiskati Central-Bio, kjer se predstavlja ta košček avstrijske zgodovine.

Da se da priliko obiskati to mehkansko delo tudi okoličanom in onim meščanom, ki nameravajo popoldan porabiti za kak izlet, bode ena predstava jutri že dopoldan, pričenši ob 10^{1/2} uri.

Popoldan igra ob 5 do 8 ure vojaška godba. Predstava je primerna za vse sloje, posebno pa še za šolske otroke, za učečo se mladino. Od 21. do 28. maja se pa predstavlja svetovno delo »Kristusovo življenje in smrt«, največji film, popolnoma v barvah.

Dezerter je David Romanin, sin celovškega slikarja Romanina, od petega dragonskega polka v Gorici in jo poizhal v Italijo.

Svojo mater je s brovom palil neki fl. Černej iz Vrtočina, vsled česar je bila precej opečena. Pred sodnijo je bil Černej obsojen na 3 mesece ječe.

Dva zidarja iz Krmina sta bila aretirana in pripetana v goriške zaprete; obdolžena sta tatvine.

Na drevo je lezel 9-letni deček Josip Gustin iz Sokana; padel je in si zlomil desno roko.

Porepotil je Anton Živec iz Vitevelj. Ko je žagal drast, ga je pnevgnlo drevo in mu zlomilo desno nogo; ip repečati so ga v goriško bolnišnico.

Smrtna nesreča na železnici. — Iz Tržiča poročajo: V sredo zjutraj je 17-letni Josip Šuligoj, rodom iz Lokovca, ki je bil zaposlen pri stavbi tvrdki Cucchi, katera je prevzela dela za razširjenje tržiškega kolodvora, nesel po železniški progi proti Nabrežini vrečo cementa. Proga je tamkaj dvotirna in Šuligoj je hodil med obema tiroma. Kar mu je privozil nasproti od Nabrežine sem tovorni vlak. Strojvodja je opazil Šuligoja in ga je s ponovnim piskom hotel opozoriti na nevarnost. Šuligoj se je res hotel umakniti čez drugi tir. V tem pa je privozil od Tržiča sem brzovlak, ki ga Šuligoj ni opazil. Najbrž je pobil Šuligoja puh na tla, ali ga pa je morda tudi zadel stroj. Obenem pa ga je stroj potegnil par metrov za seboj in potem vrvel v stran. Šuligoj je bil na mestu mrtev. Posebno hud udarec je imel na desnem sencu. Klobuk in en čevljev so našli par metrov daleč od mrtvega trupla, vreča pa je ležala pokraj njega. Po oblastvenem izvidu so prenesli truplo v tržiško mrtvašnico.

Avtomobilska vožnja po Brdih. — Že dolgo časa se razpravlja o nameravani avtomobilski vožnji po Brdih. 14. t. m. je bilo v Gorici zopet posvetovanje. Ali bo kaj iz tega?

Radi noneverbe in goljufije je bil obsojen v Gorici 14. t. m. bivši uradnik Centr. posojilnice Kodrič na 5 mesečno ječo. Tri in pol meseca je prestal že s preiskovalnim zaporom.

Svojega prijatelja je udaril po glavi s polenom neki Iv. Bergamasco. Zgodilo se je to v Pancanu pri Tržiču v nekem prepiru. Bergamasco je obsojen na 6 mesecev ječe.

DOPISI.

Veselica društva »Prešeren« v Št. Petru je preložena na dan 24. t. m.

Sempeter. — V nedeljo 3. t. m. se je vršil tu 1. letni občni zbor domače Ciril-Methodove podružnice. O stanju podružnice je poročala gospodična tajnica. Iz poročila posnemamo, da je bilo v preteklem letu 1207 K 90 v prometa. Stroškov: 313 K 13 v. Čistih dohodkov: 894 K 78 v. Vštete so udnine, svote iz nabiralnikov, dobiček dveh vesel in cvetličnega dneva. Izmed nabiralnikov moramo na prveni mestu omeniti onega g. Antona Hmeljaka, v katerem se je nabralo 78 K 69 v, v nadaljnjih nabiralnikih pri g. Josipu Černici 49 K 35 v, pri g. Antonu Furlanu 7 K 78 v in v takozvanem »potovalnem« pa 9 K 16 v. Ciril-Methodova podružnica je darovala »Šolskemu Domu« 98 K 12 v, drugi denar pa glavni družbi v Ljubljano.

Sledila je volitev odbora. Na splošno željo je ostal stari odbor. Ako pristejemo k vsoti 894 K 78 v, tudi onih 200 K, ki jih je društvo »Prešeren« podarilo »Šolsk. Domu«, dobimo vsoto 1094 78 K, katero so zavedni Sempeterci darovali naši mladini. Sempeterci imajo smisla za narodno obrambo! Naj bi prihodnje leto izkazalo še večje vsote.

Bralno in pevsko društvo »Kraški slavček« v Kobljeglavi priredi dne 1. junija na binkoštni pondeljek javno tombolo združeno s plesom. Dobitki: Činkvina 100 K, tombola 200 K. 20% čistega dobička namenjen je družbi C. M.

Iz Nemčije. — Dne zadnjega aprila je kegljajo več naših rojakov v Mengede pri Dortmundu v neki gostilni in sta se dva sprla namreč Šuligoj Alojzij iz Koprivišča pri Kalu na Kanalskem in Ludovik Bavdaž z Loma. Šuligoj je imel navado, da se je v igri rad prepiral, kar pa mu je Bavdaž tisti dan tako zameril, da se kar ni mogel potolažiti. Naslednji dan so še cel dan skupaj popivali in se prepirali in na večer, ko sta bila sama, je Bavdaž skočil na Šuligoja in ga z nožem obdeloval. Zadal mu je osem ubodljajev, potem je v vtekel. Šuligoja so potem odpeljali v bolnišnico v Dortmund, kjer je v pondeljek 4. maja zjutraj umrl. Sedaj je dosti govorjenja tukaj o zlobnih Avstrijcih. Seveda zaradi enega zlobneža zgrubijo dobro ime vsi dobri, ki so njegovi rojaki. Igrali so »partido« za tulpo piva, kar stane deset fenigov. Prepir pa ni nastal zaradi denarja, marveč zaradi igre; ali vseeno govorijo, da ga je zaradi deset fenigov zaklal.

Iz Soče. — Okrajna posojilnica v Bovcu, katera je v naprednih rokah, izročila je vodstvu ljudske šole 50 K za šol. potrebščine revnim učencem. V imenu šol. mladine se podpisani odboru te posojilnice najsrčneje zahvaljuje ter priporoča to posojilnico, katera se pri razdelitvi dobička ozira le na kulturne in gospodarske razmere. Voditelj: M. Logar.

Javna ljudska knjižnica v Nabrežini priredi dne 5. julija 1914. javno tombolo na glavnem trgu. Dobitka: Činkvina 100 kron, Tombola 200 kron. — Začetek tombole ob 6¹/₂ uri popoldne. Pred tombolo in po tomboli se hode vršil ples, pri katerem bode svirala domača godba.

Gospodarske vesti.

Za trgovce s sadjem. — Da bi se olajšal oziroma pospešil izvoz sadja iz našega mesta, je izdalo načelnštvo tukajšnje državne železniške postaje sledeče odredbe: Blago, ki se ima odposlati z vlakom, ki odhaja ob 11. uri in 18 min. pr. p., mora biti oddano najkasneje ob 9. uri 45 min. pr. p. Kasneje odano blago se odpremi le po možnosti s tem vlakom. Z vlakom, odhajajočim ob 2.53 uri pop. se odpremi blago, ki je bilo oddano najkasneje ob 1.20 uri pop. V to svrhu se odprejo skladišča na postaji že ob 12.30 uri pop. Blago, ki se je oddalo najkasneje do 4.10 ure pop., se odpremi z vlakom, odhajajočim ob 6.58 uri zvečer. S tem vlakom bode odhajalo blago, ki se pelje preko Amstetten in Klein-Reifling. Da ne bi žel. osobje trpelo na nedeljskem počitku, je železnica določila za nedelje in praznike sprejemni čas za blago do 1. julija do 12.30 ure, od 1. julija dalje pa mora biti blago, ki naj se odpremi s popoldanskimi vlakoma, najkasneje opoldne že oddano.

Uradniško konsumno društvo v Gorici. — V nedeljo dne 10. maja t. l. ob popolni udeležbi članov je imelo to društvo svoj redni občni zbor. Predsednik gospod F. Minck je podal po pozdravnem nagovoru zelo jasno in obširno poročilo o situaciji društva o njegovem gmotnem položaju in napredku in v obče o čedalje bolj ugodno razvijajočih se agendah konsorcija. — Predložil je zboru računski sklep za leto 1913, pojasnil najvažnejše postavke istega ki kaže mnogo lepši dobiček nego vsi prejšnji obračuni od ustanovitve (1905). Od čistega dobička v znesku 2.251'80 K gre ¹/₂ rezervnemu zalogu, ki znaša sedaj 3.609'58 K, dočim se ostali znesek razdeli med člane v dividendah po 2% (leta 1912 samo 1%). Dividende se zaračunajo posameznim članom na iznosu blaga ki so ga bili le ti nakupili v pretečenem letu. Zbor je izrekel za zasluge upravnega sveta svoje priznanje osobito gorilmenovanemu gosp. predsedniku, ki je s svojim res nepristranskim in neumornim delovanjem ob asistenci marljivega in vsesozi praktičnega vodje gosp. Ivana Domicelj bistveno pripomogel v to, da se je konsorcij povzpnil na višjo stopenjo svojega razvoja in ugleda. Želeti bi bilo torej tudi radi koristi tistih gospodov ki še niso včlanjeni, a to lahko store, da se število članov zveksa; režijski stroški ne bi presežali sedanih a z zveksanjem konsuma bi se dosegel izdatnejši dobiček in sorazmerno seveda tudi večji odstotek dividende. Društvo je pristno mednarodno ki gleda samo na koristi svojih članov, vsako strankarstvo mu je popolnoma tuje.

Pospeševanje industrije v Furlaniji. — Občina Červinjan je izjavila, da odstani brezplačno potrebna zemljišča onim podjetnikom, ki nameravajo v Červinjanu ustanoviti kako industrijo in da jih oprosti tudi občinskih doklad. Ako bi se dotične tovarne zgradile izven kraja, bi občina zgradila tudi potrebne dovozne ceste in dovolila drugačne olajšave.

Sokolski vestnik.

Prvaški Sokol priredi dne 21. t. m. (na vnebohod) krasno veselico z zanimivim programom. Predstavljala se bode igra štiridejanka »Testament«. Nudi se bratom Sokolom kakor vsem rodoljubom-narodnjakom lepa prilika, užiti par veselih uric v zabavo. — Na veselo svindanje in bratski Na zdar!

Sokolski Dom v Gorici. — V četrtek zvečer se je vršil »pri jellenu« ustanovni

občni zbor društva Sokolski Dom«. Udeležba povoljna. Navzoč je pozdravil starosta gor. Sokola brat dr. Anton Šapla, rekoč, da tu ne gre pravzaprav za novo društvo, samo odsek Sokola, ki je doslej nabiral za S. D., je dobil konkretno obliko. Povdarja pomen S. D., zidati naj se začne, ko bo zbranih 50.000 K. Izvoljen je za predsednika brat dr. Dinko Puc, za podpredsednika brat Černetič. Odborniki so bratje: Kranjec, Miklavc, Zorzut, Kerševani, Korenjak; namestnika: Bašin in Kragelj. Pregledovalca računov: brata Košnik in Črnko. Članarina se določi najmanj 20 v na mesec. Vsi navzoči so takoj pristopili društvu; nadejamo se, da bo članov obilo, saj gre nam za to, da postavimo v Gorici Sokolski Dom v kolikor mogoče kratkem času, ker čutimo potrebo Doma že sedaj!

Telovadno društvo Sokol v Komnu je svoj prvi nastop preložilo od dne 7. junija na 21. junija t. l.

Zbirajte za zletni fond!

Proračun za zlet znaša čez 120.000 K.

Marsikateri izmed vas, bratje in sestre, se vpraša, kje bode finančni odsek zbral to velikansko svoto ter tako kril vse stroške. Med vsemi drugimi dohodki tvorijo zbirke zelo važen del dohodkov in radi tega se je že finančni odbor obrnil s prošnjo do cele slovenske javnosti do vseh društev in korporacij, da zbirajo za zletni fond ter tako pripomorejo k boljšemu gmotnemu uspehu. Posamezna sokolska društva in posamezni bratje lahko v tem oziru storijo, da ne bo ta prošnja zastoj. Ljubezen, s katero se vsi oklepate sokolske ideje in želja, da bi naš zlet kar najbolje uspel, vam bodo najboljši svetovalci, kako bode v posameznih slučajih zbirali. Bratje delujte za stvar, ki nam je vsem skupna. Dober uspeh zleta v Ljubljani, bode uspeh vsega slovenskega Sokolstva in na vas, bratje in sestre, je mnogo ležeče, da pripomorete k dobremu končnemu uspehu.

Z našim zletom nismo preyzeli samo naloge, ki jo moramo častno in slavno dovršiti, ampak tudi nalogo, ki je polna odgovornosti in dela. Ako smo se odločili za izvedbo tega ogromnega dela, se moramo tudi v resnici zavedati, da gre tu v resnici za stvar ogromnega obsega in z vsemi močmi se moramo pobrigati za to, da jo tudi srečno izvedemo. Mi vsi vemo v kako težkih razmerah živimo, toda to vse nas ne sme delati majhne in obupljive, ampak nas mora združiti k skupnemu delu, dokazati moramo, da hočemo delati v korist celega naroda. Naloga, katero moramo dovršiti, je ogromna in radi tega računamo na vašo pomoč.

Članom telovadnega društva Sokol v Gorici.

Spomlad se smeje zunaj v naravi in topli solnčni žarki nam napovedujejo skorajšnjo poletje — žetev. Kaj je za nas vseh letošnje poletje? Ali ni tudi za nas letos žetev posebne vrste? Ali nimamo letos pokazati svetu sadu dela po naših telovadnicah? Tiho, brez hrupa a vztrajno pripravljaj naše vodstvo v Ljubljani vse potrebno za vseslovenski sokolski zlet avgusta meseca. Dolžnost vsakega posameznika je, da se v vsakem oziru že sedaj pripravljaj na ta pomembni naš zlet. Gotovo se še vsi spominjate priprav in ogromnega dela za zlet v Prago in naj bi bilo isto sedaj manjše? Nikakor ne! Sedaj gre, da mi pokažemo slovanskim bratom, ki nas v velikem številu posejajo, da tudi mi razumevamo naloge, ki jih stavi Sokolstvo na društva kakor tudi na posameznike. Goriška mladina! Ta poziv naj ti bo kot mogočen glas trombe, ki te kliče v telovadnico, na delo za čim častnejši nastop našega društva. Ni ne prezgodaj in tudi ne še prepozno! Naše vrste naj se podvojijo in potrojijo. Sedaj Vas kličemo, bratje, ker vemo, da se marsikomu vzbudi neposredno pred zletom želja tudi telovaditi skupno s tisoči drugih bratov a tedaj bo prepozno. Mladina na delo! Tudi starejšim članom velja naš poziv. Bratje! V Ljubljani bo treba nastopiti s članskimi redovnimi vajami in že sedaj Vas opozarjamo, da nastopijo v kroju le oni bratje, ki bodo posejali ob napovedanih dneh redovne vaje. Tisoči bodo

gledali na nas in tedaj ne sme biti med nami neizvežbanih kvariteljev Sokolske discipline in reda. Bratje! V telovadnico! Odbor.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 7. junija t. l. cestno dirko Ronki-Gorica, združeno z javnim plesom in že dovoljeno tombolo za 200 kron, činkvina 100 kron.

Razne vesti.

V Postojni se je nastanil odvetnik dr. Pavel Valjavec.

Angleško brodovje v Trstu. — 13. t. m. ob 8. uri zjutraj sta zapustili tržiško luko križarki »Indomitabile« in »Weymouth«. Ob 10. uri 30 minut dopoldne pa ste prispeli iz Pulja v Trst bojna križarka »Inflexible« in oklopna križarka »Dublin«. V Trst pa je došel tudi angleški torpedni čoln »Hussar«. Ta skupina angleškega brodovja ostanje v Trstu do 18. t. m., naka se vse brodovje povrne nazaj v malteško pristanišče. Na bojni križarki »Inflexible« je tudi prapor poveljnika angleškega sredozemskega brodovja, admirala A. Barkely-Milne.

Parnik ponesrečil. — Parnik »Turret-Hill« z 290 tonami se je pri Louthwoldu ponesrečil. Kapitana in enega mornarja je sprejel na krov neki belgijski parnik. Ostali posadki ni sledu.

Vojaška postaja za golobe = pismo-noše v Celovcu. — S 1. majnikom je vojaška oblast ustanovila v artiljerijski vojašnici v Celovcu c. in kr. vojaško postajo za golobe-pismo-noše, ki jo vodi vpokojeni stotnik Žiga Randé.

Zver v človeški podobi. — V Zagrebu so zaprli arhitekta Grossa. Veliko let je zapeljeval nebroj deklet in se pregrešal v tem oziru zoper vse mogoče kazenske paragrafe. Govori se, da je Gross počenjal največ orgij za vlade bana Raucha. Veliko deklet, ki jih je ta gnjusnejš onečastil, se je za celo življenje izgubilo. Zadnji čas je stopil v stik z drugim živinskim individuum, neko Veršecovo, ki je navajala predvsem nedoletne deklice v svoje stanovanje, kjer so prišle v roke izkvarjenim zagrebškimi gizdalinom. Policija je zaprla tudi neko 18-letno deklo, Marijo Kozel, ki je Veršecovi pomagala žrtve nabirati.

Kmet, ki se hrani samo z mlekom. — Ibro Husić v Kalasiji, okraj Zvornik, je požrl pred 22 leti, ko je jedel kokošje meso, koščico, ki se mu je zabolja nekje blizu želodca in tam ostala. To se je zgodilo v prvem letu Ibrovega zakonskega življenja. Od takrat dalje ni pokusil Ibro nikake hrane in čuti, da bi je ne mogel spraviti v želodec; pije samo mleko. Vode se nanije morda v treh letih enkrat. Kmet opravlja vsa navadna kmečka dela. Res je sub. ali zdrav in vesel. Otrok ima 10. Navadno povie na dan 3 litre mleka, včasih na no. cele dneve spi je samo pol litra mleka. Star je 40 let.

Sreča mariborskega odvetnika. — Nedavno je bil mariborski odvetnik dr. Mravlag pri nekem tovarnarju na Dunaju, kateremu je vroč njegova ponujal neki izumitelj za malo ceno na prodaj patent za nov način izdelovanja kos. Tovarnar je nenudho odklonil, medtem pa je stopil dr. Mravlag z iznajditeljem v dogovor in se kmalu z njim pogodil. Kmalu nato je dr. Mravlag pokazal patent nekemu tovarnarju kos, ki mu ga je takoj odkupil za milijon kron in mu izplačal znesek 700.000 K, medtem ko se je dr. Mravlag ohzezal, da bo ostali znesek prevzel v delnicah. Kakor poročajo, bo nova iznajdba znatno pocenila izdelavo kos.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov
A. Drufovka
Gorica, Raštalj 3.
Zaloga usnja.

Deželni hipotečni zavod.

(Dalje.)

Razkaz o stanju občinskih posojil 31. decembra 1913., porazdeljenih po davčnih okrajih: (Posojila občinam):

Ajdovščina posojila 2 za K 5600, Kanal posojila 4 za K 2000, Goriška okolica posojila 7 za K 224600.

Krmin posojil 6 za K 144000, Gradišče ob Soči posojil 9 za K 78600.

Červinjan posojil 13 za K 151000, Tržič posojil 11 za K 831600.

Komen posojil 10 za K 63800.

Posojila drugim avtonomnim korporacijam:

Goriška okolica: 1 posojilo za K 700000, Gradišče, 4 posojila za K 435800, Tržič 7 posojil za K 769400, Sežana, 3 posojila za K 21800, Tolmin posojilo za K 510000.

Skupaj posojil občinam 59 za kron 1501200, posojil drugim avtonomnim korporacijam 16 za K 2437000.

Posojila deželni Goriško-Gradiščanski posojila 3 za kron 1028000.

Skupno posojil 78 za K 4966200.

Za našo čebelorejo.

V naši deželi ne zavzema čebeloreja onega mesta, ki bi ji pritikal ozirom na ugodne razmere naših pokrajin, in bi nudile čebelarjem obilo priložnosti za zbiranje in spravljanje sladke strdi. Kulture na naših poljih, v vinogradih, po travnikih itd., naravnost vabijo, naj se čebeloreja bolj intenzivno goji, kajti čebelarjem ne bi primanjkovalo tečne pašne.

Dosedaj je čebelarstvo v naši deželi razširjeno najbolj v njenem goratem delu in kolikor toliko tudi po nekaterih vaseh Vipavske doline. Tudi po kraški planoti vlada precejšnje zanimanje za čebelorejo, dočim poznajo Brda in furlanska nižina le malo to koristonosno panogo gospodarstva.

Stanje čebelarstva v naši deželi je razvidno iz sledečega razkaza, sestavljeneega na podlagi podatkov leksikona o živinoreji, ki ga je izdala c. kr. osrednja statistična komisija kot rezultat štetja iz leta 1910.

Število panjev po sodnih okrajih: Bovec 363, Cerklje 1315, Tolmin 1670, Kobarid 782; skupno v Tolminskem glavarstvu: 4130 panjev.

Kanal 626, Goriška 1279, Ajdovščina 1105; skupno v Goriškem glavarstvu 3010.

Komen 625, Sežana 1045; skupno v Sežanskem glavarstvu 1670.

Krmin 306, Gradišče 54; skupno v Gradiščanskem glavarstvu 360.

Červinjan 351, Tržič 178; skupno v Tržiškem glavarstvu 529.

Gorica-mesto 70.

Cela dežela skupno 9769.

Ti podatki kažejo, da čebeloreja v naši deželi ne stoji na oni višini, ki bi ji pritikal in da bi bila v tem oziru umestna primerna agitacija za pospeševanje te vrste pridelkov. In v ta namen je izdal deželni odbor, ko je dožgal, da je v nekaterih krajih nastala med čebelami neka kužna bolezen, primerno okrožnico, želeč, da bi rodila čim več uspeha.

Župani naj strogo pazijo na to, da se ne vtihotapijo v njihove županije okuženi panji; nadzorujejo naj prenosljive čebelnjake in v slučaju sumnje, da je izbruhnila kužna med čebelami, naj napravijo takoj vse potrebne korake, soglasno s pravicami in dolžnostmi, ki jih dajejo županom predpisi deželnega zakona o čebeloreji z dne 18. junija 1879. dež. zak. in ukaz št. 13.

Deželni odbor je smatral za svojo dolžnost, da opozori vsa županstva na to nevarnost, koje žrtev lahko postanejo naši čebelarji vsled nepoznanja bolezni ali vsled njenega malouvaževanja.

Deželni odbor je pozval županstva, da razglasijo to okrožnico vsem čebelarjem svojega okoliša. Istočasno naj se obvestijo prizadeti čebelarji, da je deželni odbor pripravljen priskrbeti jim zgoraj navedeno razkuževalno sredstvo v slučaju, da bi bilo kje to potrebno in sicer proti povrnitvi polovice tozadevnih resničnih stroškov.

Deželni odbor je tudi pripravljen poslati na lice mesta svojega strokovnjaka, ki pojde županstvom na roko s svetom in dejanjem. Po »Samoupravi«.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiskal: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. i. Fabčić).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Praktična naznanila.

Deželni odbor: Uradi so otvorjeni vsak delavnik od 8.30 dopoldne do 12.45 pop. in od 4—6 popoldne.

Deželna blagajna uraduje vsak dan od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Deželna hipotečna banka (Šolska ulica.) uraduje vsak dan od 9. zjutraj do 1. popoldne.

Deželni muzej, na Kornu, je odprt vsako nedeljo od 10—12 dop. brezplačno; druge dneve se treba obrniti na čuvaja in plačati vstopnino 20 v.

Magistrat: od 9. dopoldne do 12.30 pop. in od 3—6 popoldne.

Okrajno glavarstvo: od 9. do 12. dopoldne in od 3—6 popoldne.

Davkarinja: od 8—12 dopoldne in od 4—6 popoldne.

Poštni in brzojavni urad: Urad za priporočena pisma od 8. dopoldne do 7. zvečer. Urad za zavoje od 8. dopoldne do 6. popoldne. Urad za vrednosti in poštna hranilnica od 9. zjutraj do 6. popoldne. Telefonski in brzojavni urad je odprt dan in noč.

Državno pravdnništvo uraduje od 8—12 dopoldne in od 1—6 popoldne.

Okrožna sodnja je odprta od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Materi, ki imajo svoje otroke rade, jim dajo za okrepljeno dobrega mleka s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Kathreinerjeva se po stvilnem Kathreinerjevem načinu napravi iz najboljšega mleka in je že 23 let zdravniško priznana krepljena pijača.

Pri nakupu se mora vedno izrecno zahtevati prista Kathreinerjeva v zaprtih zavojih s sliko župnika Kneippa.

Trgovska in obrtna zbornica: od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Gozdni in domenski urad: od 8—12 dop. in od 4—5 popoldne.

Okrajna bolniška blagajna: od 9—12 dop. in od 3—6 popoldne.

Goriška ljudska posojilnica, Gospeska ulica, od 8—12 dopoldne.

Goriško kmetijsko društvo, na Kornu, od 8—12 dopoldne in od 2—5 popoldne.

Javna knjižnica Slov. bral. in podpornega društva v Gorici (prej Narodna Prosveta) je odprta ob sredah od 5—7. zveč. in ob nedeljah od 10—12. dop.

Koor
Zelodcem
in frukom
nezadovoljen
je najbrž radno našel tate
G. GASTRICIN
Umetnik preneateljiv
Dobro v vsah apotekah
Vihna starije stare 316.
GLAVNA ZALOGA:
Sternoplatz Dunaj, 10.
Kornoblankestrasse 25
Kopirski predpis: Franco
Zvezni deli za
posredno naročilo
vsega
v Gorici se dobiva v vseh lekarnah.

+

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ in „Jugoslovanska nacionalistična omladina“ v Pragi naznanjate, da je umrl njun član, tovariš

DRAGOTIN OSTAN,
kand. farm.

dne 13. t. m. v Vinohradski bolnici.

Pogreb se je vršil v petek ob 4. uri pop.

Kraljevi Vinogradi 13. maja 1914.

Moške srajce in drugo perilo iz najmodernejših tkanin, narejeno in po meri priporoča modna trgovina

Pregrad & Černetič
Gorica, „Trgoški dom“.

Posebna izdaja.

IV. IN V. Z. Z.

Zdaj svetnik in umetnik, plesalec in izletnik, začetak in priletnik, prizna, da „PALMA-kavčuk“ najboljši je podpetnik.

K 4 J. ŠULIGOJ — GORICA, —
Gospeska ulica št. 19.

Jako dobro idoča ura za samo K 4-

Vsakovrstna darila za birmance po najnižjih cenah!

Mali oglasi.

Najmanjša priložbina stano 60 v. n. Ako je oglaševalec se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnejše inšeriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se delali (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker najverjetno imajo škoda ni majhna.

Odda se meblevana soba z dvema posteljama v lepi legi v Gorici. — Istotam se proda tudi vozček kojega lahko rabi kak bolnik, ki ne more hoditi. — Naslov povz. naše upravn. 122-1

Resno šivijo možno slovenščine, italijanščine... in nemščine v govoru in pisavi se izobraži za strokovno učiteljico in dobi takoj mesto. — Ponudbe na prvo avstr. konces. rezniško solo Greger Sattler, Celovec, Hauptplatz 18. 135-5

„Nesreča v družini“

je pijanost in to najstrašnejšo bolezen se takoj in lahko vsakemu odpravi. Neškodljivo sredstvo in pojasnilo proti K 3- v znamenju razpošilja **D. Kome, post. rest. Ljubljana.** 116-3

C. kr. privilegirani kroji za krojače.

Edina strokovna krojačnica in zaloga blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn, kakor tudi gotovih oblek za vsaki stan.

Posebno vabim slavno občinstvo v svojo trgovino, da si ogleda zalogo najcenejših in najboljših oblek za birmance.

Ker pa nameravam po par letih trgovino opustiti, zagotavljam Vam, da kupite pri meni najceneje.

Z odličnim spoštovanjem

5 MARTIN POVERAJ, 5
Gorica — Travnik 138-5

Zdravniki
priporočajo kot izvrstno zdravilo proti kašlju

Kaiserove prsne karamele s znakom „3 Jelke“
milioni uporabljajo proti

Kašelj

zagrijenosti, zasliženosti, oslovskemu kašlju, katarju, boleznim v vratu in obvaruje proti prehladu.

6100 notarsko vid. zdravniških priporočil in od privatnikov jamčijo za **gotov uspeh.**

Ti bonboni vzbujajo tek in so jako okusni. Paketi po 20 in 40 v. n., doze 60 v. n. — Dobivajo se: G. Cristofolotti, c. kr. dvorni zalagatelj, L. Glühlich, lekarnar G. B. Pontoni, Ruggiero Kirner, A. de Gironcoli, E. Mazzoli, mirodlinica, A. Zavadi, lekarna pri Mariji pomoč. v Vipavi, L. Jursche, lekarnar v Ajllu, Maks Kozover, lekarnar v Ajdovščini, G. Corbatto, lekarnar v Tržiču, Robert Kastner, lekarnar v Tolminu in v vseh drugih lekarnah.

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj Nestle, Dunaj I. Biberstrasse. 8 K

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodca trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražičnimi čistili, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2-
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života — Boletno olajšujoče in razpuščajoče staromnansko sredstvo proti trganju in prehajanju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2-

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna **A. MOLL, c. kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.** Dobiva se v Gorici v vseh lekarnah in mirodlinicah.

Žganjarna Robert Diehl - Celje

Preporuča svojo doma žgano štajersko slivovko, tropinovec, borovničevce, brinjevec, ščipkovec, vinsko žganje, konjak; nadalje kuba in jamajka rum, grenčico, »Planinski liker«, Pelinovec ter razne vrste grenkih in sladkih likerjev, čaj Ceylov, Orange, Pekoe in Souchong.

Vzorci in ceniki na razpolago.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberskega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venc. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in četelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Ne bodite žalostni,

zato ker ste bolni. Lahko še ozdravite, ako naročite neštetokrat preizkušene in pohvaljene

Markove kapljice

ki se jih uporablja v vsaki hiši in družini za notranjo in zunanjo rabo, proti raznim boleznim želodca, slabosti, proti pomanjkanju teksta, krču v želodcu, grizenju v trebuhu ter proti vetrovom. Markove kapljice odstranijo neprijeten duh iz ust, pomaže naj se kadar boli zob ali glava proti izpadanju las in proti mnogim drugim boleznim. Nešteto zahvalnih pisem od ljudi, koji so ozdraveli s temi kapljicami so vsakomur na razpolago.

Enjducat za K 4 s poštnino vred pošlje
Gradska lekarna
v Zagrebu, Kamenita ul. 5.

I. Felberbaum - Gorica

Corso Gius. Verdi št. 11, Via Časerna št. 15
vis-a-vis izvoznega trga

Obleke za gospode, gospe in otroke

Perilo, nogavice, rokavice itd.
v veliki izberi.

Novosti: športne jopice in bluze.

Ugodna prilika

za nakup zemljišča, ki je pripravno tudi za stavbišče. — Naslov povê naše upravnistvo. 119-3

Resna ženitev.

Mladenič z veleposestvom se želi seznaniti z dobrodušno gospodično, ki ima veselje do kmetskega gospodinjstva. Pisma pod šifro: „Ljubezen sreče“ na upravnistvo lista. 121-5

Edina primorska tovarna dvokoles :

„TRIBUNA“

Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Adolf Urbančič

mesar

Gorica, ulica sv. Ivana št.

priporoča svojo mesnico, v kateri seče meso prve vrste in vse drugo, kar spada v mesarsko stroko. — Mesnica je moderno in higijenično opremljena. Na zahtevo strank se :::: pošilja meso na dom. ::::

Zvečer lahko postreže strankam; ako s zglase na dom v isti hiši I. nadstropje

IZIDOR NANUT

autorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori števil. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekališče števil. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomba vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ - Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

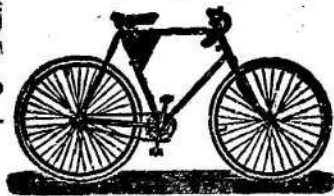

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Steinem trgu št. 9. GORICA.

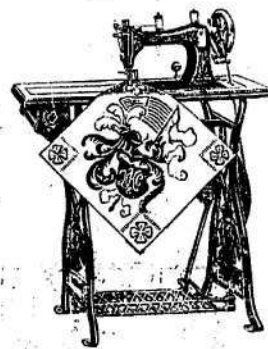
POZOR! Pfaffov šiv. stroj prekosi vse druge.

Pfaffov šiv. stroj je najbolj pripraven za vsako stroko šivanja tudi za umetno vezenje. Poduk za umetno vezenje se daje v trgovini!!

Pfaffov stroj teče na kroglicah in brez vsakega ropota - šuma! V zalogi se tudi nahajajo šiv. stroji pripravljeni za domačo rabo in obrt, jamčeni (garantirani) za 5 let za K 76.—. Angleška dvokolesa Premier, Es-ka in Helios, dvokolesa Courir za ceno K 140. 97-20

Kdor je pameten, takoj mora vedeti kaj ima storiti ako potrebuje omenjene predmete. — Se priporoča

JOS. DEKLEVA in sin GORICA
Via Municipio števil. 1.

Sedlarska delavnica

Ivan Kravos - Gorica

na Kornu št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbèr usnatih torbic, kovčegov za potovanje, stnic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbtniki za planince.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavnica K 8,000.000
Rezervni zakladi K 1,000.000

Vloge na knjižice po 4 1/2% v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa zrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predujmi na vrednostne papirje.

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.